जिल्हाधिकारी कार्यालय, जळगांव.

अतिवृष्टि व पुर परिस्थिती कालीन

प्रमाणित कार्य पध्दती (एस.ओ.पी.)

प्रमाणिक कार्य पध्दती (एस.ओ पी.)

अ.न	विभागाचे नाव	अधिकारी नाव/पदनाम	कोणते काम करणार	नियंत्रण अधिकाऱ्यांचे नाव
१	पोलीस	जिल्हा पोलीस अधिक्षक	१) पुराचे पाणी धरणातुन सुटल्यानंतर तात्काळ पुर रेषेताल गावांची संपर्क साधतील व परिस्थितीची माहिती नियंत्रण कक्षास देतील. २) पुर रेषेतील गावातील पोलीस यंत्रणा तात्काळ पुर पाहावयास जाणाऱ्या लोकांना प्रतिबंध करण्याचे आदेश देतील. ३) पूर रेषेतील लोकांना सुरक्षित स्थळी पोहचवण्यासाठी गांव स्तरावर यंत्रणेचा सहभाग घेवून हालवतील. ४) आपदग्रस्त क्षेत्रातील वाहतून सुरळीत राहील याची व्यवस्था करतील. ५) आपदग्रस्त क्षेत्रातील चोऱ्या चपाट्या यावर नियंत्रण ठेवून कायदा व सुव्यवस्था राखतील.	
२	आरोग्य	जिल्हा शल्य चिकित्सक/ जिल्हा आरोग्य अधिकारी	१) नियंत्रण कक्षेत पुर्व सुचना मिळताच हजर होतील व मिळालेल्या सुचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखानुसार कार्यवाही करतील. २) आपदग्रस्त भागात तात्काळ प्रथमोचार केंद्र उभारणे व कार्यान्वीत करणे व त्याची माहिती जिल्हाधिकारी कार्यालय नियंत्रण कक्षास देतील. ३) आपदग्रस्त उपचार केंद्रात नियंत्रण कक्ष उघडुन त्यात दूरसंचार व्यवस्था अखंड चालू ठेवतील. ४) उपलब्ध औषधी, जीवन रक्षक औषधी, किडक नाशके उपलब्ध राहणे बाबत वेळेवेळी माहिती घेतील व त्याप्रमाणे उपलब्ध करून देतील. ५) आणीबाणीच्या काळात स्थानीक डॉक्टर व स्वयंसेवक यांना संघटीत करतील व त्यांची मदत घेतील. ६) रोगराई पसरू नये यासाठी फवारणी व उपाययोजना करतील. ७) गंभीर स्वरूपातील पेशंटसा तात्काळ उपचारासाठी उचीत ठिकाणी हलवतील.	
३)	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण	कार्यकारी अभियंता	१) पाण्याची टाकी, पंप, पाणीसाठा, पाण्याची साधणे यांची तपासणी करतील. २) पाणी पुरवठा करणारी यंत्रणा बंद पडल्यास दुरूस्त करणे अथवा पर्यायी व्यवस्था उपलब्ध करणे (उदा.टँकर) ३) आपदग्रस्त भागात सुरक्षित पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देणे व क्ष्याची माहिती जिल्हा नियंत्रण कक्षास देणे.	
४)	पाटबंधारे	कार्याकरी अभियंता	१) धरण क्षेत्रात पडणाऱ्या पावसाची व धरण साठ्याची दर तासास नेंद घेणे व त्याची माहिती जिल्हा नियंत्रण कक्षास देणे २) धरणातुन पाणी सोडण्याची आवश्यकता असल्यास	

			त्याची माहिती कमीत कमी ३ तास आगोदर नियंत्रण कक्षास देणे. ३) दर तासास पाणी सोडण्याच्या प्रवाहाची माहिती व बाधित होणाऱ्या गावांची माहिती नियंत्रण कक्षास देणे. ४) १ ते ३ तास पाणी सोटण्याआधी बाधीत होणाऱ्या गांवांच्या सरपंच/तलाठी/ग्राम सेवक/पोलीस यंत्रणेस माहिती देणे. ५) धरण क्षेत्रात २४ तास उपस्थित राहणे व लिकेजची तपासणी करणे व त्याचा रिपोर्ट नियंत्रण कक्षास देणे. ६) बाधित होणाऱ्या गावांना विभागाकडील उपलब्ध साधणे उपलब्ध करून ठेवावी.	
५	सार्वजनिक बांधका विभाग	कार्यकारी अभियंता	१) धोकादायक गावातील उपलब्ध यंत्रणेस त्वरीत कार्यावाहीचे आदेश देणे. २) आपादग्रस्त भागातील रस्ते, पुल, धरणे, सार्वजनिक सोयी पुरविणारी साधणे इ. ची तात्काळ दुरूस्ती करणे. ४) गावातील रस्ते व आपतकालील रस्ते यांची माहिती व नकाशे उपलब्ध करून ठेवणे. ५) बाधीत होणाऱ्या गावांना विभागाकडील उपलब्ध साधने उपलब्ध करून देणे (उदा. डंफर, टॅकर. अर्थमुव्हर, बुलडोजर, जे.सी.बी इ.)	
६	म.रा.वि.वि. कंपनी	अधिक्षक अभियंता	१) बाधीत भगातील पॉवर स्टेशन. सब स्टेशन. फिडरर्स, ट्रान्सफार्मर इ.चा विद्युत प्रवाह तात्काळ खंडीत करणे. २) महत्वाच्या ठिकाणाचा उदा. विद्युत गृह, दवाखाने, बसस्थानक यांचा विद्युत प्रवाह अबाधीत ठेवणे. ३) आपदग्रस्त भागातील धोकादायक ट्रान्स फार्मर पॉवर स्टेशन इ.ना धोक्याची आगाऊ सुचना देणे व विद्युत प्रवाह तात्काळ खेडीत करणे. ४) आपगद्रस्त भागीतल विद्युत पुरवठे सुरक्षिततेच्या खात्रीनंतर तात्काळ सुरळीत करणे.	
७	दुरसंचार	उपविभागीय अधिकारी	१) दुरध्वनी सुरळीत चालु असण्याची खात्री करणे २) आपादग्रस्त भागात दुरध्वी सुरळीत चालू ठेवण्याच्या दृष्टीने निर्माण होणारे अडथळे दुर करणे. ३) आपदग्रस्त भागातील आरोग्य शिबीर व उतर शिबीर यामध्ये दुरध्वनी संपर्काची व्यवस्था करणे ४) महत्वाच्या विभागांचा संपर्क अबाधित राहील याची दक्षता घेणे.	
८	कृषी विभाग	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	१) बाधीत होणाऱ्या गावातील जलसिंचनाच्या स्त्रोतांची व खेल पृष्ठ भागांची जेथे पाणी साचु शकते त्याची माहिती उपलब्ध करून देणे. २) आपदग्रस्त भागातील उपलब्ध मनुष्यबळ सहकार करण्यास मदत करणे. ३) पिकांच्या हानीचा व झिज झालेल्या जमिन क्षेत्रांचा प्राथमिक अहवाल तयार करणे व नियंत्रण कक्षात पाठविणे.	

			४) बाहेरील उपलब्ध मदत व मनुष्यबळ यांचा पुनर्वसनासाठी मदत करणे.	
९	पशु संवर्धन	जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी	१) आपतकालीन भागातील पशु धनास स्थलांतरीत करण्यासाठी सुरक्षित क्षेत्र व स्थान याकडे हालवणे २) पशु धन केंद्र व उपचार केंद्र यांची स्थापना करणे व उपचार सुरू करणे. ३) पशुसाठी आवश्यक ती औषधे साठवणे व आवश्यक असल्यास वरील स्तरावरून मागवून घेणे. ४) पशुसाठी चारा व पाणी यांची व्यवस्था करणे.	
१०	परीवहन महामंडळ	आगार व्यवस्थापक	१) आपदग्रस्त गावांच्या जवळ बसेस उपलब्ध करून ठेवणे व लोकांची व्यवस्था करणे. २) उपलब्ध बसेसच्या ठिकाणी दुरध्नीची खात्री करणे ३) २४ तास चालकांच्या ड्युट्या लावणे. ४) पर्यायी रस्त्यांची चालकांना माहीती देणे.	
११	वन विभाग	उप वन संरक्षक	१) वन विभागीत पुर,रस्ते, जोडरस्ते इ.ची त्वरीत दुरूस्ती करणे. २) झाडे पडलेली असल्यास ट्री कटर, रोप इ. वापरून वाहतुक सुरळीत करणे.	मुख्यवनसंरक्षक
१२	गृहरक्षक दल	समादेशक	१) पुररेषेतील लोकांना सुरक्षित स्थळी हलविण्याच्या सुचना देणे. २) पुर पाहावयास जाणाऱ्या लोकांना मज्जाव करणे. ३) पुरात कोणाही सापडणार नाही याची खात्री करणे.	
१३	महानगर पालिका/ नगरपालिका	आयुक्त/मुख्याधिकारी	१) सर्व गटारे /ड्रेनेज मोकळे करून घेणे २) पुररेषेतील लोकांना सुरक्षित स्थळी हालविण्याच्या सुचना देणे ३) पुर पाहावयास जाणाऱ्या लोकांना मज्जाव करणे. ४) अग्निशमन विभाग दक्ष करणे. ५) तटावर पोहोणारे कर्मचारी व अग्निशमन कर्मचारी तयात करणे. ६) तटावरील लोकांना सुरक्षित स्थळी हलविणे	
१४	पुरवठा	पुरवठा अधिकारी	१) पुररेषेतील गावांतील स्वस्थ धान्य दुकानात धान्य उपलब्ध करणे. २) शिबीरात धान्य उपलब्ध करून देणे.	